

P.P.H.M. KLERKS, C.J.E. IN 'T VELT, A.PH. VAN WIJK, M.M.E.A. SCHOLTER, P.S. NIJMEIJER EN J.G.M. VAN DER VELDE, *De voorhoede van de opsporing. Evaluatie van de kernteams als instrument in de aanpak van zware georganiseerde criminaliteit*, NPA-onderzoeksreeks, Den Haag, Elsevier Overheid, 2002, 377 p.

De aanpak van (zware) georganiseerde criminaliteit is, sinds het zich ontwikkelen van deze vorm van misdaad, een heikel punt in internationale en nationale justitiële en politiesamenwerking. Als onderwerp van talrijke onderzoeken werd vaak getracht te achterhalen of men het spreekwoordelijke ei van Columbus gevonden had bij het introduceren van een nieuw onderzoeksinstrument. Dit is niet anders in het geval van de zogenaamde kernteams die worden ingezet in de strijd tegen georganiseerde misdaad in Nederland. Wat is nu net de meerwaarde van deze interregionale onderzoeksteams in het Nederlandse politiestelsel? Dit is meteen de centrale onderzoeksvraag in het eindrapport van deze evaluatie.

De studie vangt aan met de verklaring van de onderzoeksopzet en de gebruikte methodologie, met de nodige aandacht voor de (voornamelijk budgettaire) beperkingen van het onderzoek. Bij aanvang van lezing zou men echter even moeite kunnen hebben met de gehanteerde volgorde. De globale geschiedenis van de kernteams en de huidige structuren komt immers aan bod na de uiteenzetting van de onderzoeksopdracht en methodologie. M.i. was het voor de lezer duidelijker geweest dit onderdeel te verwerken in de inleiding of in ieder geval voor hoofdstuk 2 (onderzoeksopdracht, onderzoeksvragen en werkwijze). Dit zou tevens de mogelijkheid creëren tot een naadloze overgang van het onderzoeksontwerp naar de afzonderlijk behandelde onderzoeksvragen en conclusies. Deze louter vormelijke opmerking doet uiteraard geen afbreuk aan de inhoud van het boek, doch enige voorkennis betreffende de aanpak van georganiseerde criminaliteit door middel van de interregionale researcheteams blijft wenselijk. Hetzelfde geldt aangaande het gebruik van de vele afkortingen waarvoor de auteurs reeds waarschuwen in de inleiding. Wanneer een leek dit boek leest of raadpleegt, zal telkens de lijst van afkortingen opgenomen in de bijlagen moeten worden geconsulteerd.

Het algemene deel van het boek omschrijft in een bijzonder heldere structuur de resultaten van het onderzoek, dat voornamelijk steunde op literatuurstudie, enquêtes en (individuele en collectieve) interviews. Dit gebeurt per aspect (*cf. supra*) en geeft steeds duidelijk de ondersteunende wettelijke regeling aan, mét bijhorende toelichting. Na de bespreking van de resultaten van de evaluatie volgt een kernachtige opsomming van de voornaamste conclusies. Door deze werkwijze te hanteren, bieden de auteurs concrete aanbevelingen voor beleidsinstanties én maken zij het boek gebruiksvriendelijker voor de lezer die zich wil informeren over de belangrijkste knelpunten met betrekking tot de kernteams.

Het meest omvangrijke deel van het boek bestaat uit de afzonderlijke evaluatierapporten die werden opgesteld per kernteam. Met deze indeling loopt men helaas steeds het risico dat vele lezers zich zullen beperken tot de eerste 112 bladzijden (hoofdstuk 1 tot en met 8) van het boek en de deelrapporten links laten liggen. De eerste acht hoofdstukken omvatten weliswaar de belangrijkste (meer algemene) conclusies van de evaluatie van de verschillende kernteams, toch zijn het de deelrapporten die precies aanduiden wat de typerende vraagstukken en knelpun-

ten zijn van de afzonderlijke kernteams tegen de achtergrond van de specifieke kenmerken van de regio's die er deel van uitmaken (bijvoorbeeld de aanwezigheid van een landsgrens, de beschikbaarheid van welbepaalde instrumenten of personeel, enz.).

Het boek is een erg waardevol instrument in het debat over de noodzaak van deze teams en de extra dimensie die zij bieden aan het onderzoek naar georganiseerde criminaliteit. Het antwoord op de vraag naar de meerwaarde van de kernteams wordt gezocht door middel van het bestuderen van de verscheidene aspecten van de werkzaamheden van de teams, namelijk de toewijzing van de aandachtsgebieden en onderzoeken, de organisatie en omgeving van de teams, het functioneren van de teams, de aard en de omvang van de door de teams te behandelen zaken en uit te voeren taken en de relatie en samenwerking met andere kernteams en andere diensten.

Mits enige kennis van het Nederlandse politielandschap en de praktijk van de kernteams, kan dit boek een ware aanwinst zijn voor ieder die geïnteresseerd is in de aanpak van (zwarte) georganiseerde criminaliteit.

Els DE BUSSE

x., *Magistraten zonder grenzen. De invloed van het Europese recht op de Nederlandse rechtspleging*, Raio-Congres 2002, Nijmegen, Wolf Legal Publishers, 2002, 117 p.

Het voorbije decennium hebben auteurs in nagenoeg elke lidstaat van de Europese Unie inspanningen gedaan om te onderzoeken wat nu precies de impact is van het Europese recht op het nationale recht van de lidstaten. De onderlinge en niet van elkaar los te koppelen verbinding tussen enerzijds de nationale regelgeving en anderzijds het Europese normenpakket zorgt voor een nieuwe bewustwording aangaande de soevereiniteit van de lidstaten. De vraag naar wat van dit laatste overblijft, rijst in de eerste plaats op het vlak van strafrecht en strafrechtspleging, een van de meest 'gevoelige' aspecten van de soevereiniteit van een land.

De bundel van het Raio-Congres 2002 verwoordt in een twaalfstal paragrafen de gedachten en bekommernissen van enkele vooraanstaande auteurs met betrekking tot de toenemende impact van het 'E.U.-recht' op de nationale regelgevingen en dit op uiteenlopende vlakken, van mededingingsrecht tot strafrecht. In deze recensie ligt de nadruk uiteraard op dit laatste aspect, waardoor meteen drie paragrafen in het oog springen.

De noodzaak van een Europees Openbaar Ministerie wordt aangekaart door de WIJKERSLOOTH en SIMONIS. De auteurs houden er een andere visie op na dan deze van de Europese Commissie. Zij neigen naar een model op Amerikaanse basis. Het mag echter duidelijk zijn dat de voorbije jaren de invoering van een Europees O.M. een overweldigend geheel aan gemengde gevoelens heeft blootgelegd. Voornamelijk vraagstukken van meer praktische aard worden door de auteurs in de verf gezet: welk land de regelgeving zal 'aanleveren' op basis waarvan de opsporing wordt uitgevoerd, welke delicten vallen onder de bevoegdheid van het Europees O.M. en hoever deze in de toekomst nog zal uitgebreid worden. Vele